

Lausuntopyyntö Rukonevan enklaavin siirtämisestä Parkanon kaupunkiin

Kaupunginhallitus 11.09.2023 § 224

Rukonevan Enklaavi

Enklaavi on maantieteellinen käsite. Se tarkoittaa hallinnollista aluetta, joka on toisen hallinnollisen alueen ympäröimä. Parkanon kaupungin alueella sijaitsee Ikaalisten kaupunkiin kuuluva hevosenkengän muotoinen Rukonevan enklaavi. Sen pinta-ala on noin 200 hehtaaria. Enklaavi muodostuu pääasiassa metsätalousmaasta ja turvetuotantoalueesta, eikä siellä ole asukkaita.

Lainsäädäntö

Pienten erillisten alueiden siirtämisestä kunnasta toiseen kuntaan annetun lain (1997/1197) mukaan, poiketen siitä, mitä kuntarakennelaissa (2009/1698) säädetään, voidaan kunnan pääasiallisesta alueesta erillään oleva alue (enklaavi) siirtää toiseen kuntaan siten, kuin tässä laissa säädetään. Enklaavi siirretään siihen kuntaan, jonka kanssa sillä on pisin yhteinen raja. Siirron edellytyksenä on muun muassa se, että enklaavin pinta-ala on enintään 50 hehtaaria.

Rukonevan enklaavi on pinta-alaltaan noin 200 hehtaaria, joten siirron osalta sovelletaan kuntarakennelakia. Viimeksi mainitun lain mukaan kuntajaon kehittämisen tavoitteena on elinvoimainen, alueellisesti eheä ja yhdyskuntarakenteeltaan toimiva kuntarakenne, joka vahvistaa kunnan asukkaiden itsehallinnon edellytyksiä. Parkanon kaupungin alueella sijaitsevan Ikaalisten kaupunkiin kuuluvan Rukonevan enklaavin takia kuntarakenne ei ole alueellisesti eheä.

Edellytykset kunnan osan siirtämiselle toiseen kuntaan

Kuntarakennelain 19 §:n mukaan kunnan osan siirtämisestä toiseen kuntaan voidaan päättää, jos minkään muutoksen kohteena olevan kunnan valtuusto ei vastusta muutosta. Viimeksi mainitun pykälän 2 momentin mukaan kunnan osan siirtämisestä toiseen kuntaan voidaan päättää valtuuston vastustuksesta huolimatta, jos muutos on muutosta vastustavan kunnan kannalta vähäinen ottaen huomioon muutoksen vaikutukset kunnan asukasmäärään, maapinta-alaan, kunnallisiin palveluihin, talouteen, elinkeinotoimintaan, yhdyskuntarakenteen kehitykseen tai muihin niihin verrattaviin seikkoihin.

Vähäinen muutos

Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisussa (KHO 42:2017) oli kysymys tilanteesta, jossa siirrettäväksi esitetty kunnan osa vastasi pinta-alaltaan noin 1,6 prosenttia muutosta vastustaneen kunnan pinta-alasta. Siirrettäväksi esitetyllä alueella asui 331 asukasta, mikä vastasi 3,9 prosenttia muutosta vastustaneen kunnan asukasmäärästä. Asiassa katsottiin selvitetyn, että alueen siirtämisestä aiheutuisi merkittävä verotulojen ja valtionosuuksien vähennys.

Korkeimman hallinto-oikeuden mukaan, kun otettiin huomioon erityisesti siirrettäväksi esitetyn alueen asukasmäärä sekä esitetystä muutoksesta

sitä vastustavalle kunnalle aiheutuvat taloudelliset menetykset, esitettyä kuntajaon muutosta ei voitu pitää muutosta vastustavan kunnan kannalta kuntarakennelain 19 §:n 2 momentin tarkoittamalla tavalla vähäisenä. Ikaalisten kaupungissa asuu 6 806 ihmistä, ja sen pinta-ala on 843,40 km², josta 92,92 km² on vesistöjä. Parkanon kaupunkiin siirrettäväksi esitetyssä Rukonevan enklaavissa ei ole asukkaita ja sen pinta-ala on vain 0,25 prosenttia Ikaalisten kaupungin pinta-alasta. Rukonevan enklaavin siirto Ikaalisten kaupungista Parkanon kaupunkiin on Ikaalisten kaupungin kannalta merkitykseltään vähäinen.

Alueen kehittäminen

Kuntarakennelain 19 §:n 2 momentin mukaan muutoksen kohteena olevan kunnan valtuuston vastustus ei estä kunnan osan siirtämistä toiseen kuntaan myöskään silloin, kun yhden tai useamman kunnan tai niiden osan muodostaman alueen kehittäminen edellyttää muutosta eikä muutos merkittävästi heikennä muutosta vastustavan kunnan toimintakykyä ja edellytyksiä vastata palvelujen järjestämisestä tai rahoituksesta.

Rukoneva kuuluu Kangaslammin energiahankealueeseen, jonka pinta-ala on noin 1 200 hehtaaria. Energiahankkeen toteuttamiseksi on perustettu Kangaslammin energia Oy (y-tunnus: 3295816-8). Alueelle on suunniteltu sijoitettavaksi noin 10 - 20 tuulivoimalaa, yksikköteho n. 8-10 MW ja yhteensä n. 80 – 200 MW. Lisäksi alueelle on suunniteltu sijoitettavaksi aurinkovoimala noin 40 hehtaarin alueelle. Energiahankkeen vaatima kaavoitus ja ympäristövaikutusten arviointi (YVA) on tarkoitus toteuttaa vuosina 2023-2024. Energiahankkeen toteuttamiseksi on perustettu Kangaslammin energia Oy (y-tunnus: 3295816-8).

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan (1999/132) alueiden käytön suunnittelun tavoitteena on vuorovaikutteiseen suunnitteluun ja riittävään vaikutusten arviointiin perustuen edistää muun muassa yhdyskuntarakenteen taloudellisuutta ja alueiden käytön taloudellisuutta. Alueiden käytön suunnittelua ohjataan muun muassa kaavoituksen kautta.

Kangaslammin 1 200 hehtaarin energiahankealue sijaitsee suurimmalta osin Parkanon kaupungin alueella. Vain noin 200 hehtaarin suuruinen, Parkanon kaupungin ympäröimä Rukonevan enklaavi on osa Ikaalisten kaupunkia.

Alueen kehittämistä ohjataan kaavoituksella, jolla on suuri merkitys suunnitteilla olevan energiahankkeen toteuttamisessa. Alueen suunnitelmallinen kehittäminen edellyttää koko energiahankealueen kaavoituksen siirtämistä Parkanon kaupungille, jonka alueelle energiahankealue pääasiassa sijoittuu, minkä takia Rukonevan enklaavin tulisi siirtää Parkanon kaupunkiin.

Lausuntopyyntö

Kuntarakennelain 13 §:n mukaan yksittäisen kunnan ja kunnan jäsenen esityksessä kunnan osan siirtämisestä toiseen kuntaan on perusteltava kuntajaon muuttamisen tarve ja selvítettävä, miten 4 §:ssä säädetyt kuntajaon muuttamisen ja 19 §:n 2 momentissa säädetyt päätöksenteon edellytykset täyttyvät.

Kunnan esityksestä tulee ilmetä, miten asiaa on valmisteltu muiden muutoksen kohteena olevien kuntien kanssa. Esitykseen tulee liittää muiden kuntien valtuustojen lausunnot.

Parkanon kaupunki valmistelelee valtiovarainministeriölle esitystä Ikaalisten kaupunkiin kuuluvan Rukonevan enklaavin siirtämiseksi Parkanon kaupunkiin. Kuntarakennelain tarkoittamien kuntajaon muuttamisen edellytysten ja päätöksenteon edellytysten täytyminen on kuvattu edellä. Parkanon kaupunki tulee pyytää Ikaalisten kaupunginvaltuustolta lausuntoesitykseen.

Valmistelija kaupunginjohtaja Aki Viitasaari

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Aki Viitasaari

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää pyytää Ikaalisten kaupunginvaltuustolta lausunnon edellä esityslistan tekstistä ilmenevästä valmisteilla olevasta Parkanon kaupungin esityksestä Ikaalisten kaupunkiin kuuluvan Rukonevan enklaavin siirtämiseksi Parkanon kaupunkiin. Ikaalisten kaupunginvaltuustoa pyydetään lausunnossa toteamaan:
- vastustaako se Rukonevan enklaavin siirtoa Parkanon kaupunkiin; ja
- siirtoa vastustaessaan ilmoittamaan perusteet vastustukselle.

Käsittely

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkitään pöytäkirjaan, että sivistysjohtaja Ville Paldanius poistui kokouksesta klo 19.11 tämän kokousasian käsittelyn jälkeen.

Kaupunginhallitus 05.12.2023 § 322

Valtiovarainministeriölle
Esitys

Parkanon kaupunki esittää kunnioittaen valtiovarainministeriölle, että Parkanon kaupungin alueella sijaitseva Ikaalisten kaupunkiin kuuluva Rukonevan enklaavi siirrettäisiin Parkanon kaupunkiin. Kuntarakennelain (2009/1698) 13 §:n mukaan kunnan esityksessä kunnan osan siirtämisestä toiseen kuntaan on:

1. perusteltava kuntajaon muuttamisen tarve: ja
2. selvitettävä, miten 4 §:ssä säädetyt kuntajaon muuttamisen ja 19 §:n 2 momentissa säädetyt päätöksenteon edellytykset täyttyvät.
3. Kunnan esityksestä tulee ilmetä, miten asiaa on valmisteltu muiden muutoksen kohteena olevien kuntien kanssa. Esitykseen tulee liittää muiden kuntien valtuustojen lausunnot.
4. Esityksessä on tarpeellisella tarkkuudella ilmoitettava kyseessä olevat alueet.

Perustelut

Parkanon kaupunginhallitus pyysi 11.9.2023 Ikaalisten kaupungilta lausuntoa esitykseen. Ikaalisten kaupunginvaltuusto antoi lausunnon 30.10.2023 (liite 1.). Lausunnossa esitetyt Ikaalisten kaupungin näkemykset on huomioitu esityksen perusteluissa.

1. Kuntajaon muuttamisen tarve

Kuntarakennelain 2 §:n mukaan:

Kuntajaon kehittämisen tavoitteena on elinvoimainen, alueellisesti eheä ja yhdyskuntarakenteeltaan toimiva kuntarakenne, joka

vahvistaa kunnan asukkaiden itsehallinnon edellytyksiä. Tavoitteena on myös, että kunta muodostuu työssäkäyntialueesta tai muusta toiminnallisesta kokonaisuudesta, jolla on taloudelliset ja henkilöstövoimavaroihin perustuvat edellytykset vastata kunnan asukkaiden palvelujen järjestämisestä ja rahoituksesta sekä riittävästä omasta palvelutuotannosta.

Parkanon kaupunki ei, kuten ei myöskään Ikaalisten kaupunki, ole tällä hetkellä alueellisesti eheä, koska sen Parkanon kaupungin alueen rikkoo Ikaalisten kaupungin omistama Rukonevan enklaavi. Rukonevan enklaavi on perusteltua siirtää Parkanon kaupunkiin alueellisesti eheän kuntarakenteen toteuttamiseksi.

Parkanon kaupungin rakenne ei myöskään vahvista Parkanon kaupungin asukkaiden itsehallinnon edellytyksiä, koska Parkanon kaupungille kuuluvan alueen rikkoo Ikaalisten kaupungin itsehallinnon piirissä oleva noin 209 hehtaarin suuruinen enklaavi.

Vaikka Rukonevan enklaaviin ei pinta-alan takia sovelleta pienten erillisten alueiden siirtämisestä kunnasta toiseen kuntaan annettua lakia (1997/1197), jota sovelletaan vain pinta-alaltaan enintään 50 hehtaarin enklaaveihin, niin lain tavoitteet on perusteltua huomioida tässä tilanteessa. Viimeksi mainitun lain 2 §:n mukaan:

Enklaavi siirretään siihen kuntaan, jonka kanssa sillä on pisin yhteinen raja. Siirron edellytyksenä on, että enklaavin pinta-ala on enintään 50 hehtaaria ja että enklaavin alueella ei ole muita rakennuslupaa edellyttäviä rakennuksia kuin asemakaava-alueen ulkopuolella sijaitsevia yksittäisiä loma-asuntoja tai maa- ja metsätalouden harjoittamista varten tarpeellisia talusrakennuksia.

Rukonevan enklaavilla on yhteinen raja ainoastaan Parkanon kaupungin kanssa. Rukonevan enklaavi muodostuu pääasiassa metsätalousmaasta ja turvetuotantoalueesta, eikä siellä ole asukkaita. Rukonevan enklaavien siirtäminen Parkanon kaupunkiin on viimeksi mainitun lain tavoitteiden mukaista.

2.1 Kuntajaon muuttamisen edellytykset

Kuntarakennelain 4 §:n 1 ja 2 momenttien mukaan:

Kuntajakoa voidaan muuttaa, jos muutos edistää 2 §:ssä tarkoitettuja kuntajaon kehittämisen tavoitteita sekä parantaa:

- 1) kunnan toiminnallisia ja taloudellisia edellytyksiä vastata palvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta tai muuten edistää kunnan toimintakykyä;
- 2) alueen asukkaiden palveluja tai elinolosuhteita;
- 3) alueen elinkeinojen toimintamahdollisuuksia; tai
- 4) alueen yhdyskuntarakenteen toimivuutta.

Kunnan on muodostuttava yhdestä alueesta, joka muodostaa toiminnallisen kokonaisuuden, jollei valtioneuvosto alueellisen eheyden osalta 4 luvussa tarkoitetun erityisen kuntajakoselvityksen perusteella toisin päättä. Erityisellä kuntajakoselvityksellä pyritään siihen, että kunta muodostuisi yhdestä alueesta.

Edellä kuvatut 1 - 4 kohdassa säädetyt edellytykset ovat luonteeltaan vaihtoehtoisia, joten jo yksikin on riittävä kuntajaon muutoksen toteuttamiseksi. Ikaalisten kaupungille kuuluvan Rukonevan enklaavin siirtäminen Parkanon kaupungille edistää Parkanon kaupungin

toimintakykyä sekä parantaa alueen elinkeinojen toimintamahdollisuuksia ja yhdyskuntarakenteen toimivuutta.

Maankäyttö- ja rakennuslain (1999/132) 5 a §:n mukaan:

Kunnan maapolitiikka käsittää kunnan maanhankintaan ja kaavojen toteuttamiseen liittyvät tavoitteet ja toimenpiteet, joilla luodaan edellytykset yhdyskuntien kehittämiseksi.

Kaavoitus on keskeinen keino muun muassa edistää kunnan toimintakykyä ja alueen yhdyskuntarakenteen toimivuutta. Rukonevan enklavin siirtäminen Parkanon kaupunkiin antaa Parkanon kaupungille paremmat mahdollisuudet toteuttaa kuntarakennelain tavoitteita kaavoituksen kautta.

Ikaalisten kaupunki on lausunnossaan todennut, että alueella on tällä hetkellä käynnissä Pirkanmaan maakuntavaihekaavan valmistelu, johon Ikaalisten kaupunki on aktiivisesti osallistunut. Mainitun Ikaalisten kaupunkiin kuuluvien alueiden kehittäminen on Ikaalisten energiahankkeiden osalta erittäin merkittävä.

Maankäyttö- ja rakennuslain (1999/132) 4 §:n mukaan:

Maakuntakaava ohjaa kuntien kaavoitusta sekä viranomaisten muuta alueiden käytön suunnittelua.

Maakuntakaavaa laadittaessa on valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet otettava huomioon siten kuin siitä maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetään. Maakuntakaava tarkentuu kuntien yleis- ja asemakaavoissa. Maakuntakaavalla ei ohjata kuntakaavoituksen ratkaisuja sellaisissa asioissa, joihin ei liity valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia kysymyksiä.

Maakuntakaavan valmistelulla ei ole merkitystä Rukonevan enklavin siirtämiseen Ikaalisten kaupungista Parkanon kaupunkiin.

2.1.2 Yksi alue

Kuntarakennelain esitöiden (HE 125/2009 vp) mukaan 2 momentin säännöksen, jonka mukaan kunnan on muodostuttava yhdestä alueesta, tarkoituksena on estää sellaisten alueellisesti epäyhtenäisten kuntien muodostumista, joissa kunnan eri osilla ei ole yhteistä maarajaa esimerkiksi osan alueen kunnista jäätyä suunnitellun kuntien yhdistymisen ulkopuolelle.

Tässä ei ole kysymys kuntien yhdistymisestä, mutta kuntarakennelain selkeälle tavoitteelle, jonka mukaan kunnan on muodostuttava yhdestä alueesta, on annettava merkitystä tässäkin tapauksessa. Ikaalisten kaupunki ei tällä hetkellä muodostu yhdestä alueesta, joten Rukonevan enklavin siirto Parkanon kaupunkiin on kuntarakennelain tavoitteiden mukaista.

2.2 Päätöksenteon edellytykset

Parkanon kaupunginhallitus päätti 11.9.2023 pyytää Ikaalisten kaupungilta lausuntoa esitykseen. Ikaalisten kaupunginvaltuusto ilmoitti 30.10.2023 lausunnossaan (liite 1) vastustavansa Rukonevan enklavin siirtoa Parkanon kaupunkiin.

Kuntarakennelain (2009/1698) 19 §:n 2 momentin mukaan:

Kunnan osan siirtämisestä toiseen kuntaan voidaan päättää valtuuston vastustuksesta huolimatta, jos:

- 1) muutos on muutosta vastustavan kunnan kannalta vähäinen ottaen huomioon muutoksen vaikutukset kunnan asukasmäärään, maapinta-alaan, kunnallisiin palveluihin, talouteen, elinkeinotoimintaan, yhdyskuntarakenteen kehitykseen tai muihin niihin verrattaviin seikkoihin; tai
- 2) 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun alueen kehittäminen edellyttää muutosta eikä muutos merkittävästi heikennä muutosta vastustavan kunnan toimintakykyä ja edellytyksiä vastata palvelujen järjestämisestä tai rahoituksesta.

Parkanon kaupungin esitys perustuu ensisijaisesti siihen, että Rukonevan enklaavin siirron merkitys on Ikaalisten kaupungille vähäinen. Ikaalisten kaupungin lausunnossa esiin nostetut seikat, joiden perusteella Ikaalisten kaupunki ei pidä muutosta vähäisenä, on huomioitu päätöksenteon edellytyksiä koskevissa perusteluissa.

2.2.1 Vähäinen muutos

Ikaalisten kaupungin lausunnossa on todettu, että lainsäätäjä on nimenomaisesti todennut pinta-alaltaan vähäiseksi 50 hehtaarin tai sitä pienemmän alueen. Tämä ei pidä paikkaansa.

Ennen nykyisen kuntarakennelain voimaantuloa 1.1.2010 voimassa olleessa kuntajakolaissa (1997/1196) kuntajaon muutos katsottiin vähäiseksi, jos muutos ei vaikuttanut minkään kunnan asukasmäärään yli viidellä prosentilla tai pinta-alaan yli kymmenellä prosentilla laskettuna maapinta-alasta. Kuntarakennelain esitöiden (HE 125/2009 vp) mukaan prosenttirajoista kuitenkin luovuttiin, koska ne olivat osoittautuneet käytännön tilanteisiin sovellettuina varsin sattumanvaraisiksi. Pinta-alan ja asukasmäärän merkitys määräytyy nyt oikeuskäytännön perusteella.

Ikaalisten kaupungissa asuu 6 806 ihmistä, ja sen pinta-ala on 843,40 km², josta 92,92 km² on vesistöjä. Parkanon kaupunkiin siirrettäväksi esitetystä Rukonevan enklaavissa ei ole asukkaita ja sen pinta-ala on vain 0,25 prosenttia Ikaalisten kaupungin pinta-alasta.

Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisussa (KHO 42:2017) oli kyse tilanteesta, jossa siirrettäväksi esitetty kunnan osa vastasi pinta-alaltaan 1 174,55 hehtaaria eli noin 1,6 prosenttia muutosta vastustaneen kunnan pinta-alasta ja siellä asui 331 asukasta, mikä vastasi 3,9 prosenttia muutosta vastustaneen kunnan asukasmäärästä. Arvion mukaan muutosta vastustaneen kunnan valtionosuuksien ja kunnallisveron vuosittainen vähenemä olisi yhteensä noin 1 564 000 euroa, mikä vastasi noin 1,25 prosentin kunnallisveron tuotosta vuoden 2016 tasolla. Päätöksen mukaan, kun otettiin huomioon erityisesti siirrettäväksi esitetyn alueen asukasmäärä sekä esitetystä muutoksesta sitä vastustaneelle kunnalle aiheutuvat taloudelliset menetykset, esitettyä kuntajaon muutosta ei pidetty sitä vastustaneen kunnan kannalta vähäisenä.

Toisessa korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisussa (Muu päätös 3013/2017) siirrettäväksi esitettyä aluetta oli pinta-alaltaan 7 200 hehtaaria ja muodosti maa-alaltaan noin 14 prosenttia muutosta vastustaneen kunnan alasta ja alueella asui 530 asukasta eli noin 1,9 prosenttia kunnan asukkaista. Muutoksesta olisi aiheutunut sitä vastustaneelle kunnalle noin 0,5 miljoonan euron tulojen menetys vuosittain. Korkein hallinto-oikeus katsoi, kun otetaan huomioon siirrettäväksi esitetyn alueen pinta-ala ja asukasmäärä, esitettyä kuntajaon muutosta ei voitu pitää muutosta vastustavan kunnan kannalta vähäisenä.

Rukonevan enklaavin pinta-ala on vain 0,25 prosenttia Ikaalisten kaupungin pinta-alasta ja siellä ei ole asukkaita. Ikaalisten kaupunki ei esittänyt lausunnossaan mitään arviota siirrosta aiheutuvista taloudellisista menetyksistä. Rukonevan enklaavin pinta-ala ja asukasmäärä huomioiden enklaavin siirron merkitys on Ikaalisten kaupungin kannalta vähäinen.

Ikaalisten kaupungin lausunnon mukaan Rukonevan enklaavin siirto merkittävästi heikentäisi Ikaalisten kaupungin toimintakykyä ja edellytyksiä vastata palvelujen järjestämisestä ja rahoituksesta. Lausunnossa ei ole esitetty arviota taloudellisista menetyksistä.

Kuntarakennelain 19 §:n 2 momentissa on mainittu muutoksen vähäisyyden arvioinnissa huomioitavaksi myös muut laissa yksilöityihin seikkoihin verrattavat seikat. Kuntarakennelain esitöiden mukaan muita huomioitavia seikkoja ovat esimerkiksi alueeseen liittyvät erityiset tekijät kuten luontoarvot tai alueen taloudellinen merkitys matkailulle.

Ikaalisten kaupunki ei ole lausunnossaan esittänyt mitään arvioinnissa huomioitavia seikkoja, joiden perusteella Rukonevan enklaavin siirtoa Parkanon kaupunkiin ei olisi pidettävä Ikaalisten kaupungin kannalta vähäisenä.

2.2.2. Alueen kehittäminen

Rukonevan enklaavi kuuluu Kangaslammin energiahankealueeseen, jonka pinta-ala on noin 1 200 hehtaaria. Energiahankkeen toteuttamiseksi on perustettu Kangaslammin energia Oy (y-tunnus: 3295816-8). Alueelle on suunniteltu sijoitettavaksi noin 10 - 20 tuulivoimalaa, yksikköteho n. 8-10 MW ja yhteensä n. 80 – 200 MW. Lisäksi alueelle on suunniteltu sijoitettavaksi aurinkovoimala noin 40 hehtaarin alueelle. Energiahankkeen vaatima kaavoitus ja ympäristövaikutusten arviointi (YVA) on tarkoitus toteuttaa vuosina 2023-2024. Energiahankkeen toteuttamiseksi on perustettu Kangaslammin energia Oy (y-tunnus: 3295816-8).

Ikaalisten kaupunki on lausunnossa todennut, että muutoksella olisi negatiivinen vaikutus Ikaalisten kaupungin energiatoiminnan ja muun toiminnan kehittämiseen, mutta ei ole tarkentanut mikä tai miten suuri tämä negatiivinen vaikutus olisi.

Lisäksi Ikaalisten kaupunki on viitannut lausuntoonsa Pirkanmaan vaihemaakuntakaavan kaavaluonnoksesta, jossa kaupunki on esittänyt, että on tuulivoima-alueet, jotka sijaitsevat sekä Ikaalisten että Parkanon kaupunkien alueilla, lisätään vaihemaakuntakaavaan tuulienergiatuotannon alueiksi sen mukaisesti, mitä ne ovat voimassa olevassa maakuntakaavassakin.

Kuten edellä on todettu, maakuntakaavalla ei ohjata kuntakaavoituksen ratkaisuja sellaisissa asioissa, joihin ei liity valtakunnallisia, maakunnallisia tai seudullisia kysymyksiä. Lisäksi Rukonevan enklaavin siirto ei millään tavalla ole ristiriidassa valmisteilla olevan maakuntakaavan kanssa eikä siirto vaaranna valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita.

3. Ikaalisten kaupunginvaltuuston lausunto

Rukonevan enklaavilla on yhteinen raja ainoastaan Parkanon kaupungin kanssa. Ikaalisten kaupunki, johon Rukonevan enklaavi kuuluu, on ainoa muutoksen kohteena oleva kaupunki. Ikaalisten kaupunginvaltuuston 30.10.2023 antama lausunto on esityksen liitteenä. Ikaalisten kaupunki

vastustaa Rukonevan enklaavin siirtoa. Ikaalisten kaupungin esittämiin perusteisiin on otettu kantaa edellä esityksen perustelujen yhteydessä.

4. Rukonevan enklaavin sijoittuminen

Rukonevan enklaavi on hevosenkengän muotoinen alue, joka sijaitsee Parkanon kaupungin alueella mutta kuuluu Ikaalisten kaupunkiin. Enklaavin pinta-ala on noin 209 hehtaaria. Enklaavi muodostuu pääasiassa metsätalousmaasta ja turvetuotantoalueesta, eikä siellä ole asukkaita tai vapaa-ajanasuntoja. Esityksen liitteenä on kartta (liite 2.) Rukonevan enklaavin sijoittumisesta.

Liitteet

Liite 1. Ikaalisten kaupunginvaltuusto 30.10.2023 pöytäkirjan OTE § 76

Liite 2. Rukonevan enklaavin sijoittuminen kartalla

Valmistelija kaupunginjohtaja Aki Viitasaari.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Aki Viitasaari
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että se esittäisi valtiovarainministeriölle Rukonevan enklaavin siirtoa Ikaalisten kaupungista Parkanon kaupunkiin edellä kuvatuilla perusteilla.
Käsittely	
Päätös	Hyväksyttiin yksimielisesti. Merkitään pöytäkirjaan, että tietohallintojohtaja Timo Lehtinen saapui kokoukseen ennen tämän kokousasian käsittelyä ja päätöksentekoa klo 17.42.

Kaupunginvaltuusto 11.12.2023 § 75

Liitteet

Liite 1. Ikaalisten kaupunginvaltuusto 30.10.2023 pöytäkirjan OTE § 76

Liite 2. Rukonevan enklaavin sijoittuminen kartalla

Valmistelija kaupunginjohtaja Aki Viitasaari.

Esittelijä	Kaupunginhallitus
Päätösehdotus	Kaupunginvaltuusto päättää esittää valtiovarainministeriölle Rukonevan enklaavin siirtoa Ikaalisten kaupungista Parkanon kaupunkiin edellä kuvatuilla perusteluilla.
Käsittely	
Päätös	Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallitus 09.04.2024 § 102

722/10.01.00.00/2023

Parkanon kaupunki on toimittanut 15.12.2023 valtiovarainministeriölle kuntarakennelain 13 §:n mukaisen esityksen kuntajaon muuttamisesta Ikaalisten kaupungin ja Parkanon kaupungin välillä. Valtiovarainministeriö on kuntarakennelain 14 §:n mukaisesti määrännyt esityksen valmistelevasta käsittelystä. Ministeriö on hankkinut esityksestä kuntarakennelain 14 §:n 2 momentin mukaisesti Maanmittauslaitoksen lausunnon 2.2.2024 sekä Digi- ja väestötietoviraston lausunnon 1.3.2024.

Kuntarakennelain 14 §:n 3 momentin mukaisesti ministeriö on kehottanut Parkanon kaupunkia varaamaan asukkailleen ja muille, jotka katsovat asian koskevan itseään, tilaisuuden tehdä huomautus esityksestä. Huomautus on tullut tehdä 30 päivän kuluessa siitä, kun huomautusten tekemistä koskeva kuulutus on kunnassa julkaistu siten kuin kunnalliset ilmoitukset julkaistaan. Huomautusaika päättyi 5.4.2024.

Muutoksen kohteena olevien kuntien valtuustojen on tämän jälkeen annettava esityksestä ja sitä koskevista huomautuksista lausuntonsa.

Digi- ja väestötietovirasto on todennut 1.3.2024 kuntarakennelain 14 §:n 2 momentin mukaisena lausuntonaan, että väestötietojärjestelmän mukaan siirrettäväksi esitetyllä alueella ei ole vakituista asutusta, eikä näin ollen vaikutusta po. kuntien kielelliseen jaotukseen.

Kiinteistörekisterinpitäjä on ilmoittanut 2.2.2024 kuntarakennelain 14 §:n mukaisena lausuntona, että kiinteistörekisterin selvyys ja luotettavuus eivät vaarannu siirrettäessä esitetty alue eli ns. Rukonevan enklaavi esitetyllä tavalla Ikaalisten kaupungista Parkanon kaupunkiin.

Kangaslammin Energia Oy, Pohjan Voima Oy:n täysin omistama tytäryhtiö lausuu muistutuksessaan, että käsillä olevan enklaavin siirron ennakoituiden vaikutukset Kangaslammin Energia Oy:n suunnittelema tuuli- ja aurinkovoimahankkeelle ovat seuraavat:

1. Hankkeen edellyttämä osayleiskaava laaditaan yhden kaupungin alueelle kahden kaupungin sijaan.
2. Hankkeen välitön vaikutusalue (esim. melu, välke) rajautuu yhden kaupungin alueelle kahden kaupungin sijaan.
3. Hankkeen osayleiskaavan päätöksenteko tapahtuu yhdessä kaupungissa kahden kaupungin sijaan.

Valmistelija kaupunginjohtaja Aki Viitasaari

Liitteet

1. Ikaalisten kaupunginvaltuusto 30.10.2023 pöytäkirjan ote
2. Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö Parkanon kaupunki 4.3.2024
3. Lausuntopyynnön Liite 1. VN_35966_2023-SAAP-2 Parkanon kaupungin esitys Valtiovarainministeriölle
4. Liite 2. Maanmittauslaitos Lausunto kuntajon muutoksesta liitteineen Ikaalinen-Parkano
5. Lausuntopyynnön Liite 3. Digi- ja väestötietoviraston lausunto osaliitosesityksestä Ikaalinen-Parkano
6. VM antanut jatkoaikaa lausunnon antamiselle 14.5.2024 saakka Ikaalisten kaupungin pyynnöstä
7. Kuulutus rakennelainmukaisesta kunnan osan siirtämisestä
8. Kuulutuksen liite, Rukonevan enklaavin sijoittuminen kartalla
9. Rukoneva Enklaavi kiinteistöt
10. Muistutus / Pohjan Voima Oy

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Aki Viitasaari
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää esittää, että valtuusto antaa asiassa seuraavan lausunnon: Parkanon kaupungin valtiovarainministeriölle tekemästä esityksestä annetut huomautukset eivät anna aihetta muuttaa kaupungin esitystä. Digi- ja väestötietoviraston sekä kiinteistörekisterinpitäjän lausunnot tukevat Parkanon kaupungin esitystä. Myös Kangaslammin Energia Oy:n lausunnossa otetaan esille aluesiirron tehostava vaikutus kaavoitusprosessiin. Kaupunginvaltuusto päättää esittää valtiovarainministeriölle Rukonevan enklaavin siirtoa Ikaalisten kaupungista Parkanon kaupunkiin.
Käsittely	Esityslistan lähettämisen jälkeen, määräaikaan 5.4.2024 mennessä ei tullut lisää muistutuksia.
Päätös	Hyväksyttiin yksimielisesti.